

τοῦ ἔργου κατὰ βιβλίον, ὡς αὐταὶ ἀναφέρονται εἰς τὰ χγ. Εἰς τὴν συνέχειαν (§§ 23-36) ἀσχολεῖται μὲ τὸ πρόβλημα τῆς μετακινήσεως ἢ τοῦ ὀβελισμοῦ στίχων καὶ δικαιολογεῖ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον εἰργάσθη σχετικῶς.

Τὰς §§ 37-42 (σελ. XXI-XXIV) καταλαμβάνει ἡ παρουσίασις τῶν δευτερευόντων κωδίκων (*de codicibus secundariis*), τοὺς ὁποῖους διαιρεῖ εἰς ὁμάδας: *Cusani, Ferrarienses, Marcianici alii, Poggianici, Recentissimi*.

Τὸν πρόλογον κλείουν αἱ §§ 43-48, περὶ τῶν κυριωτέρων ἐκδόσεων τοῦ ἔργου ἀπὸ τῆς *princeps* μέχρι σήμερον. Ἡ παροῦσα τοῦ Goold εἶναι ἡ δευτέρα παρουσίασις τῶν «Ἀστρονομικῶν» τοῦ Μανιλίου εἰς τὴν Βιβλιοθήκην Teubner Τὸ 1915 ὁ J. von Wageningen εἶχε διὰ πρώτην φοράν ἐκδώσει τὰ Ἀστρονομικὰ διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐκδόσεων Teubner.

Τὴν ἐπιμέλειαν μὲ τὴν ὁποίαν εἰργάσθη ὁ ἐκδότης τοῦ κειμένου τοῦ Μανιλίου ἀποδεικνύει τὸ λεπτομερέστατον κριτικὸν ὑπόμνημα καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι παραθέτει μεταξὺ κειμένου καὶ ὑπομνήματος τὰ χωρία ἐκ τοῦ ἔργου τοῦ Ἰ. Φιρμίκου Ματέρνου «*Mathesis*», εἰς τὰ ὁποῖα ὁ ἀστρολόγος αὐτὸς τοῦ 4ου αἰ. μ.Χ. ἀντλεῖ ἀπὸ τὸν Μανίλιον.

Τὴν δυσκολίαν τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ κειμένου τοῦ Μανιλίου, δυσκολίαν ὀφειλομένην εἰς τὴν χειρόγραφον παράδοσιν καὶ τοὺς προβληματικοὺς στίχους, ἐπιτείνει τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Λατίνος ποιητὴς διαπραγματεύεται θέμα δύσκολον καὶ προϋποθέτει καὶ τεχνικὰς (ἀστρονομικὰς) γνώσεις. Δι' ὄλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἡ ἐκδοσις τοῦ G. P. Goold ἀποβαίνει ἰδιαιτέρως ἀξιόλογος.

ANT. Η. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Thesaurus linguae latinae editus iussu et auctoritate consilii ab Academiis Societatibusque diversarum nationum electi, a) Vol. V, 2 fasc. vi (*erogotiannun*), col. 801-960, Leipsig, Teubner 4 1985. b) Vol. V, 2 fasc. X (*exhorresco-expavesco*), col. 1441-1600, Leipsig, Teubner 1985. c) Col. VII, 2 fasc. VII (*laqueo-légo*), col. 961-1120, Leipsig, Teubner 2 1985.

Vol. VII, 2 fasc. IX (*liber(adi)-limearius*), col. 1281-1440, Leipsig, Teubner 1985. e) Vol. X, 2 fasc. IV (*praecipuus-praefiguro*), col. 481-640, Leipsig, Teubner 1985.

Συνεχίζεται τοῦ μνημειώδους «Θησαυροῦ τῆς Λατινικῆς Γλώσσης» ἡ ἐκδοσις, τὴν ὁποίαν ἔχουν ἀναλάβει αἱ Γερμανικαὶ Ἀκαδημίαι μὲ τὴν συνεργασίαν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν Ἀκαδημιῶν καὶ ὀρισμένων Ἑταιρειῶν Κλασσικῆς Φιλολογίας (βλ. «Πλάτωνα», 37(1985), σελ. 257). Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐκυκλοφόρησαν τὰ ἀνωτέρω ἀναφερόμενα τεύχη (τὸ X, 2, IV εἰς α' ἐκδοσιν, τὰ λοιπὰ εἰς ἐπανέκδοσιν), ἐτοιμάζεται δὲ νὰ κυκλοφορήσῃ εἰς α' ἐκδοσιν τὸ Vol. X, 1 fasc. III, τὸ ὁποῖον θὰ περιέχῃ τὰς λέξεις ἀπὸ *paratura* ἕως *particeps*. Τὸ τεῦχος X, 2, IV εἶχε σχεδιασθῆ νὰ φθάσῃ μέχρι καὶ τοῦ λήμματος *praegnans*, ἀλλὰ τὰ λήμματα τοῦ ἀπεδείχθησαν τελικῶς ἐκτενέστερα τῶν προϋπολογισθέντων ἐπειδὴ δὲ ἕκαστον τεῦχος τοῦ «Θησαυροῦ» ἔχει σταθερὰν ἑκτασιν 160 στηλῶν (=columnae) τὸ διὰ πρώτην φοράν κυκλοφορήσαν τεῦχος ἔφθασε κατ' ἀνάγκην μόνον μέχρι τοῦ λήμματος *praefiguro*.

Τοῦ Ἐκδοτικοῦ Συμβουλίου (=«*Consilium ab academiis societatibusque*

electum») προτίθεται ὁ Καθηγητὴς τῆς Χαϊδελβέργης κ. Viktor Pöschl.

Σημειώνομεν τὰ κυριώτερα λήμματα τῶν κυκλοφορησάντων τευχῶν: erogo, erro, error, erudio, erumpo, erus, essentia, et, etenim, etiam, etiamnum (V, 2, VI), exhortor, exigo, exiguus, exilis, exilium, eximo, existimo, exitum, exitus, exordior, exorior, exoro, expando (V, 2, X), laqueus, lar, largus, lascivia, lassus, latebra, lateo, latro, latus, lando, lavo, laurus, laus, laxo, lectio, lector, legalis, legatio, legio, lego¹ (legatis) (VII, 2, VII), liber-era-erum, liberalis, liberi-orum, libero, libertas, libet, libido, libo, libra, libro, licentia, liceo (licet), lictor, lignum, ligo, limen, limes, limitaneus (=ἀκρίτης), linea (VI, 2, X), praecipuus, praeclarus, praecludo, praeco, praecox, praecurro, praeda, praedestino, praedico, predico, praedium, praedo, praeduco, praeceo, praefatio, praefectura, praefero, praeficio, praefiguro (X, 2, IV).

¹ Ἀρκοῦμεθα εἰς τὴν συντομωτάτην αὐτὴν παρουσίαν τῶν κυκλοφορησάντων προσφάτως τευχῶν τοῦ «Θησαυροῦ» τῆς Λατινικῆς· ἡ ἀξία τοῦ ἔργου εἶναι ἀνταπόδεκτος —καὶ ὑπεράνω, βεβαίως, πάσης κριτικῆς.

ANT. H. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Babrii Mythiambi Aesopei, ediderunt *Maria Jagoda Luzzato et Antonius La Penna*, Teubner Leipzig 1986 σελ. CXVI/205.

¹ Ἡ ἔκδοσις αὕτη ἀπαρτίζεται ἐκ Προλόγου (σ. V). Προλεγομένων (σ. VI CXVI), κειμένου (σ. 1-166), Πίνακος λέξεων (σ. 167-203) καὶ Πίνακος κυρίων ὀνομάτων (σ. 203-204). Ὑφ' ἐκάστην σελίδα τοῦ κειμένου ὑπάρχουν τρία ὑπομνήματα. Τὸ πρῶτον (apparatus fontium et cognationum) περιλαμβάνει τὰς πηγὰς τῆς ἰδέας τοῦ μύθου ἀπαντωμένης εἰς πάσης φύσεως συγγράμματα ἢ Συλλογὰς, καθὼς καὶ τὰς ὑπαρχούσας ἐπιγραφὰς τοῦ μύθου. Τὸ δεῦτερον ὑπόμνημα καταγράφει τὰς ὁμοίας ἐκφράσεις τῶν στίχων (ἀρχῆς, τέλους, ἢ μέσου) τὰς ἀπαντημένας εἰς ἄλλους μύθους τοῦ Βαβρίου (πρὸς ἔλεγχον τῆς συγγενείας) (apparatus locorum similium). Καὶ τὸ τρίτον (commentarius criticus) περιλαμβάνει πρῶτον μὲν τοὺς κώδικας, ἐν οἷς φέρεται ὁ μῦθος ἕκαστος ἐν πρωτοτύπῳ ἢ παραφράσει ἢ μεταφράσει, εἶτα δὲ ἐν εὐρυτάτῃ ἐκτάσει καταχωρίζονται αἱ παραλλαγὰι τῶν διαφορῶν πηγῶν καὶ αἱ εἰκασίαι καὶ διορθώσεις τῶν ἐκδοτῶν καὶ τῶν ἐρευνητῶν (Variae lectiones) καθὼς καὶ τὰ ἐπιμύθια, τὰ τε ἐν τριμέτροις γνήσια ἢ νόθα καὶ τὰ εἰς πεζὸν ἀναγραφόμενα εἰς τὰς παραφράσεις.

Τὸ ἔργον τῆς ἐκδόσεως ἔχει καταμερισθῆ ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν ὡς ἑξῆς: Ἡ M. J. Luzzato καταχωρίζει τὰ προκύψαντα ἐκ τῆς διερευνήσεως πασῶν τῶν πηγῶν τοῦ Βαβρίου καὶ τὴν Βυζαντινὴν παράδοσιν τοῦ ἔργου του. Τοὺς προλόγους καὶ μύθους πάντας (1-144) καὶ τὰ ἀποσπάσματα (1-21) ἄτινα ἐφωδίασε μὲ τὸ δεῦτερον ὑπόμνημα καὶ τὸ τρίτον, τὸ κριτικόν· Συνέθεσε τὸ κείμενον τοῦ προλόγου I καὶ τῶν μύθων 1-80· Ἀποκατέστησεν ἐπὶ μέρους τὸ κείμενον τῶν Ἀποσπασμάτων ἀπολεσθέντων μύθων τοῦ Βαβρίου γνησίων ἢ εἰκαζομένων ὡς γνησίων ἐκ τῆς φρασεολογίας Βυζαντινῶν παραφράσεων αὐτῶν· Ἐκ δὲ τῶν μακρῶν Προλεγομένων ἔγραψε τὰ κεφάλαια III περὶ τῶν κωδίκων, παπύρων καὶ τῶν μαρτυριῶν, IV περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀνωτέρω καὶ τῆς συγγενείας των, V περὶ τῆς μετρικῆς τῶν μύθων τοῦ Βαβρίου καὶ VI περὶ τοῦ ὕφους τῶν μύθων τοῦ Βαβρίου (σελίδες XXII-CX). Ὁ A. LaPenna συνέθεσε τὸ κείμενον τοῦ Προλόγου II καὶ τῶν μύθων 81-